

Wetenschapsgeschiedenis (A002226)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 5.0

Studietijd 150 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 2)

Nederlands

Gent

zelfstandig werk
hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Beck, Pieter

LW01

Verantwoordelijk lesgever

De Kockere, Jana

LW01

Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting wijsbegeerte)

stptn

aanbodsessie

5

A

Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting historische perspectieven)

5

A

Master of Arts in de historische taal- en letterkunde

5

A

Master of Arts in de wijsbegeerte

5

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Wetenschappelijke revolutie; historiografie van de wetenschap; moderniteit; wetenschapsgeschiedenis vanuit een globaal perspectief

Situering

Het vak biedt een gevorderde inleiding op de wetenschappelijke revolutie van de zestiende en zeventiende eeuw en een overzicht van debatten en benaderingen binnen de discipline van de wetenschapsgeschiedenis.

Inhoud

We beginnen met een historiografische situering van het idee dat er zoiets heeft plaatsgevonden als een wetenschappelijke revolutie. We kijken daarvoor naar de institutionalisering van wetenschap doorheen de negentiende eeuw en de reflecties daarop die hebben geresulteerd in het ontstaan van de discipline van wetenschapsgeschiedenis. Centraal daarbij staat het idee dat wetenschap karakteristiek is voor "moderniteit". We zullen daarbij stilstaan bij zowel de temporele als ruimtelijk-culturele breuk die samenhangt met het idee van moderniteit en de historiografische vragen die dat oproept.

Aan de hand van selecties uit primaire teksten bespreken we een aantal van de belangrijkste evoluties binnen het natuurfilosofische denken uit de zestiende en zeventiende eeuw. We trachten de transformaties in kennisidealen te begrijpen door hen in verband te brengen met de veranderende maatschappelijke context. We kijken aan de hand van een aantal concrete gevalstudies naar thema's zoals debatten over de rol van wiskunde in de natuurfilosofie in relatie tot experimenten, het toegenomen belang van onderzoek als een collectieve activiteit, de verhouding tussen wetenschap en religie, de veranderende rol van de universiteit als kennisinstituut,

Daarnaast zullen we op meta-niveau kijken hoe die transformaties op verschillende manieren geanalyseerd en begrepen werden in de discipline van de wetenschapsgeschiedenis. Hierbij zal ook de opkomst van de wetenschapsgeschiedenis als discipline zelf gehistoriseerd worden. Ter afsluiting van de lessenreeks geeft elke student een presentatie over een

zelfgekozen primaire tekst uit de wetenschappelijke revolutie.

Begincompetenties

Onderzoeksvaardigheden op Bachelorniveau verworven hebben. Een basiskennis van de geschiedenis van de wijsbegeerte in de vroegmoderne periode.

Eindcompetenties

- 1 Kennis hebben van de belangrijkste ontwikkelingen in de wetenschappelijke revolutie.
- 2 Inzicht hebben in de relatie tussen de wetenschappelijke revolutie en de veranderende maatschappelijke context.
- 3 Het belang kunnen duiden van historiografische reflecties voor pogingen om wetenschapsgeschiedenis te schrijven.
- 4 De opkomst van wetenschapsgeschiedenis als discipline kunnen situeren in een globale, interculturele context.
- 5 Een aanzet kunnen formuleren van een eigen, kritische visie op de gesitueerdheid van de wetenschapshistorische activiteit, zowel op temporeel als op ruimtelijk-cultureel vlak.
- 6 In staat zijn om zelf primaire bronnen te analyseren.
- 7 In staat zijn een heldere mondelinge presentatie te geven over zelf uitgevoerd onderzoek.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

- Wekelijks worden fragmenten uit thuis gelezen primaire en/of secundaire teksten besproken.
- In voorbereiding op de examenpresentatie wordt een korte onderzoeksvraag uitgewerkt en gedeeld met de medestudenten die elk twee onderzoeksvragen van commentaar voorzien.
- Het examen bestaat uit een klassikale presentatie (ca. 40 minuten) waarin de studenten een zelfgekozen primaire tekst analyseren.

Er worden geen lesopnames gemaakt.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Revolutionizing the Sciences

Richtprijs: € 30

Optioneel: nee

Taal : Engels

Auteur : Peter Dear

ISBN : 978-0-23054-516-8

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Ja

Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Op afspraak; door de lesgever.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Participatie, Presentatie, Werkstuk

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie, Werkstuk

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Het examen bestaat zowel uit de mondelinge presentatie van het eigen gevoerde onderzoek, als de inbreng bij de discussies over de presentaties van de medestudenten (in tweede zit wordt dit vervangen door een vraag over de leerstof).

Eindscoreberekening

Periodegebonden evaluatie: presentatie (70%), klassikale discussies (20%).

Niet-periodegebonden evaluatie: participatie (10%) (afwerken onderzoeksvraag + commentaar)

Faciliteiten voor werkstudenten

1. Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid
2. Mogelijkheid tot examen op ander tijdstip doorheen het academiejaar
3. Mogelijkheid tot feedback op alternatief tijdstip

Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>